



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

H Ante J

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

et kat yavira ovpotheon.
Hecaplum vel herapla orum. exemplaria ab e se et
πλοισ plica. Hiero. in plo. libri Jovis. Et p gre
coru heraplis editione nostra habeant.

Ante 3

Hiarbas Jovis filius ex garamante nympa fuit getu
lorum rex quem Virgilius scribit in connubium pe
russse Didonem.

Hiaro as. frequentativu a verbo hio as. significat sepe
aperior scindor ve. Plau. Si qua forte corio est vbi
eum hiare nondū in mentem venit. Laberius pal
suo vsus est. Hiattantur fores inquit. p eo quod est
hiatantid est parent.

Hiatus us. apertio. Claud. de rap. Od conata nefas:
aut cui? conficia culpe. Etul ad immanes credi detru
dor hiarus. Est autē trā syllabarū ab hio factum.

Hibiscus herba non dissimilis malue vt inquit Theo
pbalst folio maiorē q̄ malua: pilosioriq; caule. Usus
er ad rupta rufes. Pli. scribit hibiscū a paltinaca
distare damnatū in ebis sed medicinē vtilē. Virg.
accipit p iunci siue viminis genere.

Hic et iste sic differunt: q̄ hic circa personā loquentem:
iste circa personam audientem: ac si a prima persona
ad secundam haberetur oratio: vt huic amico meo cū
tuo isto familiari magna est contentio. Eodē modo
cū tu in sēntia sis Florentie: ego dō Bononie q̄ re
crissime dicitur si ad te ita scripsero. Datuio: q̄ sa
ne futurū suspicor tuum in hanc vibem aductū q̄ in
istā meū. Eadē quoq; ratio est eorū adverbiorū que
localia notata ab hisdem pronominibus formant: vt hic
nouū habemus nihil. Q̄ si quid istic noui acciderit sci
re cupio. Et regis hispaniorum oratores qui diebus
superioribus haciter habuerūt ad quod tēpus istuc
peruenerint facito me certiorē. Lic. Curioni. Du
tates ne vñ q̄ accidere possit vt mihi dōba deessent: ne
q̄ solum ista vestra oratoria: sed hec etiam leuia no
strata. Idem valerio. Ibi malis esse vbi aliquo nu
mero sis q̄ istic vbi solus sapere videare. Istec vero
et istanc nō oratorum sed comicorum sunt. Ille vero
cum adverbis ab eo formatis significat rem seu lo
cum ab vtroq; remotū. Plau. Quis est que videm
venientem pannosum ac squalidū? Ille ne est noster
Syrus. Pli. hec oia ad vos et illa puincia pportat.
Illinc lucit: Illinc odor: Illinc extremo orbe queste
luxurię opes. Duobus autem modis construunt: de
monstratiue et relatiue. Terē. Viden tu illi Thais:
Gene. Et qui hoc facit sane prudens appellāndus est.
Et tūc hic eandē significationē habet quam is. Et in
nō plis nūeri ac mas. et sē. generis sola scriptura di
stinguit. Hi em et he cū aspiratione et vna vocali ab
eo qd est hic et hec descendunt. Si vero et ee cum dua
bus vocalibus sine aspiratione sunt ab is ea id. Sci
endum quoq; est q̄ hic cum pronomen est corripitur
vt Solus hic inlexit sensus. Et q̄ q̄ sumitur pro ta
lis: vt hic pietatis honos. Et hunc ego te Euryle af
picio. Qñ dō adverbium producit: vt hic illius ar
ma. Et modo p tūc. Virg. Dic regina graue gēmis
auroq; poposcit. Licē. Apio. Dic ego multa sil cogi
taui. Dodo p tali loco. Plau. Dic ne esse oportuit
qui frugi essent: hoc est in tali loco et tā sordido. Acci
pitur q̄ q̄ iste pro hic. Licē. Cū isto tempore sēt cū
gladius armati. Et ille p is: vt apud apostolū. Non
em qui seipsum cōmēdat: ille pbatus ē. Dic et is alio
modo vsurpari solent ab auctoibus: vt Alexander
paruis copis fretus superauit dariū cū infinito exer
citu: et id vel et hoc in adulescentia. Ab hic tam pro
nomine q̄ adverbio: sunt. Dicce et hiccine illud eius
dem significationis cū hic. Hoc semp interrogatiue
ponit quasi hiccine. Dicit et hec: hocce. Cū apud

Terē. Dicce plurali infero dicit pro eo qd est hic: et
aut Dicce arbitranē: nūc hoc munere suū esse thaidē.
Plau. in Cap. Dicce autē inter se cōsenserunt doliū.
Hicce ab hic sit et idem significat. Hiccine ponitur in
terrogatiue: quasi hic ne?

Hiera: insula inter Siciliam et Liparim Sulcano sa
era vna ex eolis. fuit et vna sic dicta: q̄ ea trent sacer
dotes ad Eleusina cererem. Hoc nomine etiā appel
lata est vxo: Thelephi regis Dyoz que a nerio in
terfecta d: cum marito ferret opem: qui ab Achille
vulneratus fuerat. Ea vt fabule tradit tante fuit pul
chritudinis vt etiā helenā superaret. Et Hiera apud
nos dicit Sacra cum qua dictione sunt multa com
posita: de quibus infra.

Hierarchia penul. pro. latine sacer principatus. Greci
ισα sacrum dicunt ορχη principatus.

Hierapicra: adverbū dicit: sacra amara. Hā πικροο
amarum dicit. Hedicane genus quoddā ad soluen
dum alū. Vide in dictione Hiera.

Hierapolis penul. cor. latine sacra ciuitas dicit. Quo
noie dicta est ciuitas Asia cōtra Laodicia vbi aque
calide scaturiebāt: que in topium admodū facile du
rabantur. Et os plutonium in paruo quodā montis
supercilio ita cōmēsuratū vt hoiem suscipere posset
mira pfunditate cui vallum ppositum erat quadra
tū ambitu semijugero nebulosa et crassa caligine ple
num vt vis solum discerni posset. Exterioris trāquillo
celo aer innoxius: aial si qd ingrederet statim mori
ebatur et tauri introducti moy cadebāt educebantq;
mortui. Strabo se passeres immisisse ait qui subito
epirauerint. Apud Hiera polim aqua quedā adeo
tingendis lanis idonea fuit vt et radices cintra cū
his decerant que et fermiculo purpuraz tingebā
tur: a qua hieropolite dicunt.

Hieronymus ppriū nomen ecclesiastici disertissimiq;
viri cuius opera in p̄cio habent: et latine d: sacra lex
seu sacra nomē. Componit em et ipso et opomas
sed o. muratur in y. Fuit et hoc noie philosphus ex
rhodo insula qui finem summi boni posuit in indolē
tia: que grece d: απαλυσιο.

Hieronicas vocamus victores sacrorum certaminū.
Que sint sacra certamina: Vide in dictione sacra cer
tamina. Que autē fierent in sacris certaminibus do
cet Quin. lib. ij. cum ait Quum palestricus ille cur
fore faciat aut pugile aut luctatorem aliudve quid ex
his q̄ sunt sacrorū certaminū.

Hierosolyma et hierosolyma orum. et hierosolymę
arum. tāti pluraliter vrbis iudeę seu palestine que et
hierusalem vocabatur. Unde legitur apud Ioan
nem facta sunt Encenia hierosolymis. Dicuntur au
tem hierosolyma: vt scribit Egesippus: que primo
Solyma dicebātur. Sed cū rex chanaanus cogno
mento iustus qui fuit conditor solymorū templū ad
didisset inde hierosolyma nūcupauit. Greci em ἱερο
ιοϋ templum vocant. Eusebius libro. ij. Euang. p
parationis ait hierosolyma appellari quasi in hiero
solomonis hoc est eadē Solomonis a tēplo qd So
lomon hierosolymis pulcherrimum magnificentissimū
mūq; construxit. Hinc hierosolymita p. p. hieroso
lymitanus et hierosolymus. Hiero. lib. ij. mach. Et
qui pmiserat romanis se tributū restituere de capi
uitate hierosolymorū fidebat nūc p̄ccozū eum
habere iudeos. Suet. in Nero. Spopoderūt tamē
quedā destitudo et orationē orientis: nonnulli noia/
tim regnū hierosolymoz. Nec etiā hierusalē appel
latur: que vrbis p̄ tria noia a Hiero. vocatur Iebus
salē: hierusalē: q̄ ab helio postea badriano d̄ iunioris et
cineribus ciuitatē in belia suscitata est.

Hierorbeus: nomen viri proprium: et interpretatur
sacer deus.

Hierocaps: insula in Cypro prope paphi: qua voce significatur sacer ortus.

Hieroduli penul. pro. iacrosu ministri. Jul. Firmicus lib. vii. **Hieroscos** scribit futuros edituros aut bie rodulos qui habuerint horoscopus in. xvj. parte geminorū: greci περοκοποι vocant edituum.

Hierophanta: latine sacrorum demonstrator. **Hiero.** contra Jom. Hierophantas quoq; arbeniensū vsq; bodie acute sobritone castrari: et postq; in pontifi catū fuerunt electi viros esse desinere.

Hiero Syracusanorum tyrannus in quo pulchritudo corporis et vires fuerunt admirabiles: de quo multa apud Iustinū leguntur.

Hierocomon: locus est quo leprosi aluntur: hiera em̄ grecelepta latine et κωλην villa.

Hierico seu hiericus ontis. **Hiericus** hierici ciuitas magna fuit muralibus septa parietibus: q̄ non ferro peruia nec ariete possit esse penetrabilis. **Hiero.** ad **Alga.** Et in parabo. de hierusalē descendētis hiericū samaritanus loquitur.

Hilas: intestinum tenue ab hira: siue ab bilum vt inquit **Var.** quod est minimū. Unde quādoq; bile. p̄ falsis intestinis: vel fartis salitis: aut lucanicis accipi so lent. **Plaut.** Atq; hilas est fumaras et sumē. **Horat.**

Perna magis ac magis hilas flagitat immozsus resti. Quādoq; ponitur pro eo intestino quod in anum resoluit. **Laber.** Neue alit̄ hūc pedicabis quō vido adolecētī nostro cedis hilas. Ab hila veteres dimi nutiū. p̄ulerunt hilla.

Hilum: parū illud nigrum qd̄ in summitate fabę ad beret. **Quē** et p̄ breui erigūq; quādoq; sumit. **Lice.** lib. i. **cul.** Tum illud qd̄ silyppus versat̄ factū sudans nitendo nec proficit hila. i. quicq; tantillū minimūq;. Ab hoc noie fit nihilū. p̄ non aliquid: q̄si ne bilū qui dem et per apocopen nihil. et per syncopen nil. **Luc.** Et nihilō nihil in nihilū nil posse reuerri. **Var.** li. vlti. de anal. Itaq; vt eum quā putamus esse non bilit di cinus nihil: sic in quo putamus esse nequicq; dicim̄ neq;. **Pufci.** lib. vj. Nihil et nihilum a non et bilum est compositum quod sine dubio est nomē. **Hilum** em̄ pro vllū vultissimū p̄ferbant.

Hilaris et hilarus penul. cor. iucundus letusq;. **Plaut.** in **Asi.** Eredam istuc si esse te hilarum videro. **Hinc** hilaritas et hilaritudo. **Lice.** **Dolobe.** Sed tamē hila ritas illa nostra et suauitas que te p̄ter ceteros dele ctabat erepta mihi omnis est.

Hilaro as. leticiam iucunditatemq; do. letifico. **Lice.** lib. ij. de fini. **Omne** iucundū motū quo sensus hila retur **Δορυ** latine voluptatē vocat. **Palla.** **Que** māsones hyemi parantur ita sint cōstitue vt possit eas hyberni solis totus p̄pmodū curlus hilarare. **Qui** compositū ē **Hilaro.** **Col.** lib. vj. Satiētatē verni pabuli pecudes exbilarate lasciuunt.

Hilaresco: hilaris fio. **Augu.** lib. v. con. Et delectabat suauitate sermonis **Hilares** eruditōis minus tū hila res centis atq; inulcentis q̄ fausti erat.

Hilarus nomen viri. **pprium** ab **Δαροσ** latine hila rius: sic **Hilarion.**

Hilarodus pe. pro. lascini et delicati castiminis cātor ab **Δαροσ** et **ωλη** qd̄ cantū significat.

Hilaria tm̄ pluraliter ē ge. neu. sicut saturnalia antiqui die equinoctij verni colentes appellauerunt: vt inquit **Sacro.** quo exordij letitię celebrabat: quo p̄mū tpe sol die longiorē nocte. pren dit. Erat autē ad octa uum **Calen.** **Aprilis.** De hilaribus meminit **Flau** vopiscus in **Aureliano.**

Himio is. iui. tum. penultima pro. **pprium** est vocis equorū. **Unde** **Himinitus** tus.

Himuli penul. cor. sunt ceruorū capreamm capreolorū **damarū** et similiū filij. **Himuli** etiā vocātur muli ex

equo et asina geniti cum legitimus mulus ex equa et asino nascat vt inquit **Var.** **Dos** **Col.** lib. vii. etiam hinos appellat: qd̄ est p̄mūtiū. **Mā** but̄ diuinuti uum facit bimulus: et adiectiū possessiū bimuleus.

Hio as. duarū syllabay proprie os aperio. **Unde** hia tus et hiatio: scribitur cum b. quia hiano maior sit spiritus. **Mā** ab oris sono cū aperit̄ os tractū videt̄. **Quē** et pro sponte: vel aliq; vi externa aperiri siue scin di ponit̄ hiare: vt ligna hiant ariditate et tellus estu. **Sal.** lib. iij. **Atq;** hiauit humus multa vasta et p̄mū da. **Et** hiare flores dicunt cum aperiunt. **Prop.** lib. iij. **Nec** flos vllus fiat pratis: quia ille dectet. **Im** postus fronti langueat ante meq;. **Per** translationē hiare significat mirari. **Circ.** li. vj. **Incertus** clarior frustra hiantis. **Unde** formant̄ hico is. inchoatiū: sed hiasco facere debuit: et hiatio iteratiū et cōpositū **Inbio:** de quo alibi. **Est** et hyo cum y. grece vō pluo: a quo quidā hymbet deducunt.

Hin. genus mensurę duos chozos atticos continentis inquit **Hiero.** duos. s. sextarios italicos: vt **Hin** mē sura sit iudaici sextarii: nostricq; castrensis cuius sexta pars facit tertij partē sextarii italic.

Hippos per duplex pp. latine dicit̄ equus: a quo multa deducuntur.

Hippago inis. genus nauigij cōuehendis equis aptū. **Quod** a **Jul.** polluce hippago dicit̄. **Hippago** genus le gis pro instrumētō quo lapides expolunt.

Hippagium equorum vectio.

Hippaco as. penul. pro. significat aiām celeriter duco vt inquit **Fel.** ab equi balitu qd̄ est supra modū acur.

Hippopodes populi in oceano scythico qui teste **Sor** lino humana vsq; ad vestigiū formam tenet: sed in equinos pedes desinunt.

Hippobatos equorum pastor.

Hipponomos pe. cor. equorū pastor: quia lex equorū. Ita hippophobos equorū pastor.

Hippocōij: mangones ab equis cōponendis colorē fūco: robur mani sagina vt ait **Quint.** mentientes.

Hippocentauros: equi stimulator. **Quidā** volunt hip pocentauros filios esse centauroz. **Quod** et **Diodo.** ait. **Fabula** ex eo nata qd̄ p̄mū copulati essent. **Clau.** **Cesar** scribit hippocentaurū i thessalia natū eodē die iterissē **Pli.** refert se vidisse hippocentaury melle allatū **clau** dio p̄ncipi ex egypto. **De** hoc etiā in dictione centauria.

Hipparchus magister equitū. **Quo** noie dicitur ē qui dam celebris astrologus qd̄ vt **Col.** auero: est. p̄ditissē fertur tēpus fore quo cardines mūdi loco mouerēt.

Hippacen vocant calcem equinum.

Hippiades statue mulierum equestres appellabātur cuiusmōdi fuisse vidēt̄ **Amagonū:** q̄s mortaliū p̄mas equū scandere ausas si **lyse** oratorū credit.

Hippocampe equi marini effigie in piscij caudas desin nentes a steru caudatū qd̄ piscosq; sunt **Pli.** **Hippocā** pinus cinis alopecias tollit **pon** em̄ sterus dicit.

Hippocrene penulti. pro. fons in **Boetia** iuxta quē est **Aganippe:** dum **Adam** equestri exploziōne inquit rit quēna loca infedisset causam dedit **poer** vt diuul garent hippocrenē vngula volantis equi natū fuisse. **Mā** hippet equi. **Crene** fons dicit̄. **Et** inde equus **pegā** sus a fonte: equi grece πηνη dicit̄.

Hippodamus pe. cor. bellicosus equoz domitor.

Hippodame es. pe. cor. et hippodamia e. penul. pro. nomen mulieris: de qua **Quid.** lib. **Heros.** **Genit** vt in **pbrygios** hippodamia finis. **Circ.** lib. iij. **georg.** **Hippodamēz** humerog pelops insignis eburno.

Hippodromus pe. cor. via lata p̄ quā etiā multi equi possunt vna currere **Δρομορ** greci cursum dicunt.

Hippomanes penul. cor. ge. neu. **pm** **Discantū** com ponit̄ ab **ιπποσ** equus et **μαρκα** furia vt **insanis**

Et a diuersis diuerse exponitur: quida enim dicunt esse fructu seu herba qua si equi comedunt insanunt et in furorem vertunt. Ser. scribit esse virus et equarum in gumibus delictis quo tepore feruntur in amoris furorem quod in humana viscera descendens furorem facit. **Hircus**. lib. iij. geor. Hinc demum Hippomanes vero quod noie dicitur pastores lentas distillat ab inguine viri. Sic Col. li. vii. qui scribit. Dapime itaq; curadum est vt tam feminis quam admissariis desiderantibus coeundi fiat potestas: quonia id scipue armentum si phibeas libidinis extimulat furis. An etia veneno inditum est nome *ιππομαρον* quod equine cupidini similitudine mortalibus amoris accendat. Plini. vero asserit esse carnuculam in fronte pulli equini carice magnitudine: colore nigro qua statim edito partu mater e fronte dentibus conuellit: quod si quis prius abstulerit ipsum pullum mater amplius non est amatura: nec ad vbera eum admittit. **Hircus**. Queritur et nascens equi de fronte reuulsus. Et matri precepto amor. Hac carnucula mulieres medicamenta componentes vertere homines ferunt in furorem.

Hippomachia pe. pro. pugna equestris.

Hippolytus penul. cor. nome viri *απο ιππολυτων* equus et *λυω* dissoluo. Hinc thebes et hypolyte Danaonis filius Hircius dicitur fuit: qui dum celibe ducens vitam sese venatu exerceret et constanti animo sperneret mulieres a pbedra nouerca absente patre amatus est. Cuius turpi desiderio cum obteperare noluisse redente patre adulterij ei crimen nouerca obiecit. Quod obrem Thebes in furore filium de filio nec cogitauit: quod metuens hippolytus consensu cursu fugam arripuit. Sed dum phoce quod tum forte in litus exierat equozis equozum et rotarum strepitu perterritus sese in mare precipitavit: vnde territi equi per scopulos ac saxa traxerunt tanto impetu vt compagibus dissolutis inflicem iuuenes lozis implicitum discerperint. Hunc postea esculapius reuocauit ab inferis et pristina incoluntati restituit. Hippolytus deo relicta terra attica in Italia venit ne patris iram rursus expiret et se virbium appellari iussit quod bis vir fuisset: ac non longe a Roma oppidum edificauit quod a noie accepit coniugis Ariciam appellauit. Sed hanc fabulam esse constat: vt inquit Plato in lib. qui Cratillus inscribitur.

Hippopotamus penul. cor. quasi equus fluuialis seu aquaticus antea in nilo scipue nascens binis vngulis quales sunt bobus: doctus equi et iuba et hinnitu cauda obtorta dentibus apertis aduncis. Suidas. *ιππολυσοσ ουλοσ εραφεισ ιασ ορασεισ το λα ρηλυπο μνημα και εισ ιασ παρο μιασ το λο μωρ τοσ*. Amb. Equi fluuiales quos hippopotamos vocant eo quod hi generant in nilo flumine.

Hippotele: pulli asinozum. Vide in dictione equuleus.

Hippotoxote: dicitur sunt equestres sagittarij: vt e apud *ελα. com. iij.*

Hippo gene. masc. nome duarum vrbiu. Anus aquis circumdatus et madens palustri solo. Alter basilicus id est regius de quo Sir. Et vaga et antiquis dilectus regibus hippo. Ab equito nomen vrbi datum videtur. *Μα* et stabuli decem. Apul. Hippone vocari tradit. lib. iij. metamorphoseos.

Hippona erat qua stabularij maxime colebant: cuiusque effigies in stabulis locabatur. Apul. libro. ij. me. Respicio pilam medio que stabuli trabes sustinebat. In isto vero medietate hippone deum simulacrum reddens edicule quod accurate corollis roseis equidem recentibus fuerat ornatum.

Hippion argos: quod Achata dicebat peloponensis vrbs: et ab equis deducti videtur.

Hippias philolophus grecus qui audiente pene tota

grecia gloriatus est nihil esse vlla in arte reperi omnia quod ipse nesciret.

Hippodidum latine suppedaneum et scabellum appellat.

Hiriris. *fm* Charissum: sed indeclinabile *fm* Probu significat volam manus. i. palma ad heros: quonia palmas aliqd capientes maxime illi rei inperamus.

Hira intestinum quod ieiunij vocant.

Hircus per c. caper caprarum admissarius. Et non dicitur hircus nisi postquam coire fetereq; cepit. Hinc hircinus a. um. penul. p. nome possessiuum. Apul. Homo sordidus et hircina libidine fetens. Hircosus a. um. quod hircinum odore olet. Persius. Hic aliqd de gente hircosa centurionum. Hirci cynipij dicuntur a flumine africe quod cynipibus siue cynipibus vocat.

Hircus per c. et q. est angulus oculi. **Hircus**. Nouimus et qui te trasueria tuentibus hircus. Interdum ponitur pro eo qui in obliquum respicit: vt strabus ab hircus oculorum angulus pterea quod libidinis appetitu sepe acie ad hircos capere retroqueat. Interdum hircus ponit pro fetore qui sub alis fit.

Hircus penul. cor. dicitur hircus: pueri ad libidine accedentes a libidine hircorum dicitur. Nam auctore *ελο* rino hoc fit in secunda annoiu bebdomade vel incipiente tertia vox crassior fit et iniquabilis: quod antiqui latini dicunt hircitalere: et inde ipsos putant hircitalos appellari quod runc corpus hirci oleret incipiat. Hic fetor etia capere et tragos dicit. Catul. Galle sub alarum trux habitare caper. Var. Inde tragos celereq; pili mirandaq; matri barba: fetore alarum hircum vocamus que omnia partium nostris corporis maxime male olent: pterea quod immobiles habent. Unde *βοτα*. Subat hircus in alis. *ελο* Aristo. li. vii. de animalibus appellat *ιρχει* quod in latinum vertens capere dicitur.

Hircapili pe. cor. dicitur hircus qui pilos duros habet.

Hirire: pro puu et vocis canis rabiose.

Hirius penul. producta ab hircos et seta dicitur quasi hircosus fetis.

Hircus idem quod hircus. **Hircus**. libro. iij. **Georgis**. Hircus capellas.

Hirudo penul. pro. sanguisuga ab herendo carni dicitur. *βοτα*. Non misura cute nisi plena cruouis hirudo. Plini. Hirudinum quas sanguisugas vocant ad extrahendum sanguinem vtilis est.

Hirundo avis notissima grece *χελαδω* dicitur. Dicitur hirundo quod vere ad nos transeat.

Hircus is. inchoatiuum a hircos. Est hircere. prope otis humani cum videlicet si homo aut tedio os aperit hircos quod et oscito dicitur. Sed inter hiare et hircere hoc interesse puto quod hiare sit patiente esse hircere patet se re: hoc est patenti. Quod. Hircere namq; tibi terra neganda foret. Quos etiam hircere est summisse loqui: siue os ad loquendum aperire. Plaut. Ne hircere quidem audeat. i. os aperire. **Hircus**. libro. iij. **Hircus** furci subijcio: et raris rubarum vocibus hircos. i. loquor. Quos mirari et dubitare. Meuius. Hircus dubius est quid agat. **Hircus**. lib. iij. geor. Hunc plausus hircem per cuneos geminatus enim plebisq; patrum. Quibus coposita sunt debisico: et latibico.

Hircus qui nimis oficitur. Cato de re rusti. Vnde ad hircos sic facit: de iunipero materiam semipede crassam concidit minutim: tum feruacito cum congio vini veteris.

Hircus penul. cor. ciuitas Hispanie que nunc Sibilis vocatur. Et hac ferunt Auicennam medicum originem traxisse.

Hispania: regio Europe que a montibus pyreneis incipit et per colinas Herculis circiens vsq; in borealem oceanum tendit. Ita vt omnia in eo circuitu ad Hispaniam spectent. Decem milibus stadibus: vt Apollonius

scribitur latitudo cōmensurat. Longitudo proposita eadem esse videt. Terra frumētū vini olei auri gemmarū metallozūq; ferax. Et qua etiā bellicosissimi equi procreant. Refert *Var.* in hispaniis equas ex vento cōcipere: q; cursu tam veloces exstant: vt merito ex venis concepti equi ferant. Sunt qui hispaniā diuidat in vltiorē: s. et ceteriorē. Ceterior: eadē Taracōnensis ad pyreneā vsq; iuga protendit. Vltior: in duas per longitudinem prouincias diuidit hoc est bethicā lusitaniam. Alii dicūt hispaniam sex habere prouincias Taracōnensem: Larchaginēsem: Lusitaniam: Balthiam: Bethicā: et Tingitanam. In ea quattuor magna flumina sunt. *Bethys: Diueus: Iberus:* et *Tagus* qui gurū trahit. Hęc regio primo *Iberia* ab *Ibero* fluuio. Postea ab *hesperio* atlantia fratre *hesperia*. Vltimo ab hispani q; hodie *Sibilia* dicitur hispania dicta est. Ab hispania hispanus et hispaniensis sunt: sicut a *Sicilia* siculus et siciliensis. a *Roma* romanus et romanensis. a *Sardis* sardus et sardinensis. a *Lozintho* cozinthus et cozinthinensis. Sed hispanus dicitur qui in hispania natus est: hispaniensis qui alibi ortus: in hispania versatur: hoc est qui licet in hispania sit: non tamen ex hispania est. Unde hispanienses vocant negotiatores qui in hispania negotiatur. *Lui.* Exercitus hispanienses appellat romanos qui erant in hispania cum prioribus. *Plin.* lib. iiii. Cesar hispaniensi triūpho cū et *Valerium* dedit: cū in hispania bellū aduersus romanos non hispanos gesserit.

Hispidus penult. cor. fetosus horridus. *Cirg.* *Lui* laterū tenuis hispidā nanti frons hominē sferit.

Hister hetrusco vocabulo ludio vocabatur. Unde *histriones* artifices q; ludiones psonati in scena comedias tragediasq; voce et corporis gestu agunt *Eustachius* in *Dionysio* lybico. ἀρχαίαι δὲ ἐκκλεῖσται περὶ τῆς αἰῆς παλαιῆς εὐρωπῆς καὶ οὐλοῦσται περὶ τῆς ἰσθμοῦ τοῦ ἰουστινοῦ et *Stephanus* hispanius multa.

Histriones ab *histris* regione ex qua primum venisse: indeq; nomē sortitos esse asserit *fest.* *Lui* refraganē *Luius* *Calerius*q; scribentes nomen *histrionibus* fuisse inditū q; *hister* tuscō sbo *Ludio* vocabat.

Histricus a. um. penult. cor. quod ex *histris* est: sicut et *histris*. *Plaut.* in *pe.* *Pro* imperio *histrico*. Idē imperato: *histris* *histris*. Hinc formauit diminutiū. *Hiero.* ptra *ruf.* Si *histris* et *liuid* mētis hoīem a me submoueo: et ad vñū spiritū cuncta iacula dirigo qui vulnera sua parit in multis.

Histrionicus a. um. qd est *histrionis*: seu qd ad *histrionem* ptingit: vt ars *histrionica*.

Histrionicus penult. cor. aial ex *histrionico* genere: sicut docet *Plin.* lib. ii. *Calphurn.* Genit et *histris* spinosus: *histris* barba. Habet tergus spinis hispidū q; senta cute plerūq; laxatas volūtaria iaculatione iacit.

Historia: latine narratio: ab ἱστορία quod spectare vel cognoscere significat. Vnde in dictione annales.

Ante O

Hoc qñq; p bic ponit. Sic in *Ter.* Et si hoc nescio qd est nugatorē sciebā. i. hñc *Ter.* in *pboz.* Hoc nihil est *Pbedria* sicut. i. *Hic.* Qñq; pro huc. *Cirg.* lib. iiii. Hoc tunc omnipotēs celo demittit ab alto.

Hododocus: iaro et viarum obfessor: ab ὁδοῦ quādo viam significat ὁδο ἰδοκοῦ δὲ χολμῆ τοῦ αἰβάρω.

Hodoporus viator. *Hodoporicus*: liber aliq; iter describit. *Hiero.* in *vita* *Daule.* Hoc et itinerariū dicitur.

Hologra p. cor. totū scriptū. Testamentū quod totū testator manu scriptū est. *Hier.* ptra *ruf.* Que

epistola holographa tenet ab us ad qñs plata est. **Holocautū** proprie hostia que detracta exis integra arg imponebatur quasi ὁλοκαυστῶν: id est totum combustum: aut totū igne absumptum. Causis est incenso holon totum. Dicit et *holocaustoma* atis. *Grece* ὁλοκαυστῶμα et *holocaustomatū* pro sacrificio. *Scribit Josephus* lib. iiii. anti. Quādo tota victima q; immolatur incenditur: id sacrificiū nomen *holocaustomatō* habet.

Hololampus: totus flammēus.

Holopachium: integer cubitus. *Grece* ὁλοπαχῶν

Holofachion: vndiq; quassatum.

Holothyon herba que dicitur tota ossa: cum tamen careat omni duricia.

Holoserica penul. cor. tota serica: vt vestis *holoserica* apud *Lampidiū* q; a serica et *subserica* distinguitur.

Holor: quod quidam a *greco* deducunt: quasi ὁλοσ ὡραῖος hoc est totus candidus: autis est alba: anse re maior vocem arguta habens. Hanc *cygnū* dicunt *greci.* Hinc *Holorinus* a. um. *pe.* p. Unde vox *holoserica*. De *holozibus*. *Cirg.* Sed argutos interstrepere anser *holozes*. *Quid.* Ad vasa *Deandri* p cinit albus *holoz*: scribitur etiā sine h.

Homerus penul. pro. nomē poetę *greci* excellētissimi: qui fuit ante *Romā* conditā annis circiter centū. lx. vt *Coz. nepos* in *libris* *chronicorum* tradit. Hic fuit cecus: et ob id *Homeri* nomē sortitus est cum prius *Delesigenes* diceret. *Cumei* nāq; et *Iones* captos oculis *homerus* appellat: q; *homeris* i. itineris ducibus egeant. Hinc *ceciliens* *meonius* nuncupat a *Bartiano*. li. de *nup.* *philologie* *ceciliens* meonū suauiloqua *sececus*. *Petrarcha* in *buc.* *Cecilius* senem sed multa vidētē. Ab hoc *homeri* de familia apud *chios* illustris fuit vt inquit *Hyllanicus*.

Homeromastix: dicitur *homeri* flagellum cognomen: tum quo *coilus* quidā *homeri* oblocutus: cognominatus est qui scripta sua cōtra *Iliadē* et *Odyseam* *homeri* cōparata in *alexandriam* venies *Ptolemeo* regi obtulit. Sic *Cirgilio* mastix *virgiliū* emulus.

Hastix em latine flagellum dicitur. Unde *Comick* *verberones* *mastigias* identidē appellat. Quod plene nomen omnibus *detracozibus* accommodatum est. *Pli.* Et obiter caueam istos *homeromasticas*. Ita enim *carpozes* suos nominat. Et omnes obtretractozes *Hastices* dicitur: addito *nomie* eius cui obloquuntur: vt *Liceromastix*.

Homelia *grece* ὁμιλία dicit potest colloquium: vel sermo ad populū ὁμιλία sermocinor: colloquoz cōuerfor. Et *by* *pe.* cor. *Hiero.* ad *heraclidū*. Quā supple cupimus ea q; ab origine operata sunt: sicut in *homeliis* vel oratiōculis in *genesis* exordū fecimus.

Homeliaticus a. um. Idē ibi. Quē laborem idcirco suscipim? ne pulsate *questiones* et *relicte* qd *homeliatico* dicendū genere ab illo sepe fieri assoler *latino* lectori fastidiū generarent.

Homo trium *literarū* appellatur *fur*.

Homicida penultima pro. qui hominē necat. *Homicidum* hominis necatio.

Homos *grece* ὁμοσ latine simul vel similiter dicitur.

Homopatbes: simul patiens.

Homogenes penul. cor. consanguineus eiusdem generis. vnde et *Homogenium*.

Homogalactos collactaneus.

Homogastrios: vterinus: eadē matre natus. *Homopatrios* eodem patre natus.

Homographia equalis vel sillis scriptura vel pictura.

Homoglossus eiusdem lingue.

Homotechnos eiusdem artis.

Homotopus: eiusdem mortis.

Homophylus penul. cor. eiusdem generis et tribus.